

Nazwa kwalifikacji: Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej

Oznaczenie kwalifikacji: Z.04

Wersja arkusza: X

Układ graficzny © CKE 2013

*Arkusz zawiera informacje prawnie chronione
do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Z.04-X-13.05

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2013
CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer *PESEL**,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem *PESEL*.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać **1 punkt**.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej **20 punktów**.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

A	B	C	D
---	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

A	B	C	D
---	---	---	---

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru *PESEL* – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Okres w życiu człowieka, w którym człowiek zaczyna się uczyć koordynacji wzrokowo-ruchowej, to okres

- A. niemowlęcy.
- B. przedszkolny.
- C. poniemowlęcy.
- D. wczesnoszkolny.

Zadanie 2.

W oddziale chirurgii przebywa pacjentka lat 60, z rozpoznaniem stopy cukrzycowej. Rana na stopie nie goi się. Pacjentka niechętnie nawiązuje kontakt z otoczeniem, często płacze, nie ma apetytu. Jak określa się stan emocjonalny, który pojawił się u pacjentki?

- A. Lęk.
- B. Gniew.
- C. Strach.
- D. Przygnębianie.

Zadanie 3.

Pacjent lat 68, przebywa w oddziale wewnętrznym z powodu nadciśnienia tętniczego. Chętnie nawiązuje kontakt z otoczeniem. Którą metodę należy wykorzystać w celu ustalenia zakresu samodzielności przy wykonywaniu czynności higienicznych?

- A. Wywiad.
- B. Obserwacja.
- C. Analiza dokumentów.
- D. Analiza historii choroby.

Zadanie 4.

Chora przebywa od kilku dni w zakładzie opiekuńczo-leczniczym. W nocy często się budzi, rano czuje się zmęczona. Jaką potrzebę, w pierwszej kolejności, należy zaspokoić u chorej?

- A. Ruchu.
- B. Odżywiania.
- C. Wypoczynku.
- D. Termoregulacji.

Zadanie 5.

Chora z powodu pogorszenia stanu zdrowia nie wstaje z łóżka i nie jest w stanie samodzielnie obracać się na boki. Wskaż działania, które w najwyższym stopniu zmniejszą możliwość wystąpienia powikłań związanych z długotrwałym unieruchomieniem w łóżku.

- A. Częste próby zmiany pozycji przez chorą.
- B. Zastosowanie opasek przeciwoleżynowych.
- C. Zachęcanie chorej do samodzielnej zmiany pozycji.
- D. Zastosowanie materaca przeciwoleżynowego i zmiany pozycji chorej.

Zadanie 6.

Pacjent z chorobą Parkinsona, bardzo wolno wykonuje czynności higieniczne, czasem upuszcza przedmioty trzymane w rękach podczas mycia ciała, mimo to chce sam się myć. W jakim zakresie opiekun powinien udzielić pacjentowi pomocy przy myciu ciała?

- A. Wykonać wszystkie czynności za pacjenta.
- B. Poprosić pacjenta o samodzielne umycie twarzy.
- C. Pomóc przy wykonywaniu wszystkich czynności.
- D. Poprosić pacjenta o umycie twarzy i kończyn górnych.

Zadanie 7.

Wskaż cel toalety całego ciała w łóżku.

- A. Zabezpieczenie skóry przed zmianami.
- B. Zapewnienie czystości pościeli i otoczenia.
- C. Zniwelowanie nieprzyjemnego zapachu na sali.
- D. Zapobieganie zakażeniom wewnątrzoddziałowym.

Zadanie 8.

Zmieniając ułożenie ciężko chorego w łóżku zapewnia się

- A. bezpieczne ułożenie.
- B. estetyczny wygląd łóżka.
- C. częsty kontakt z opiekunem.
- D. wygodę i lepsze samopoczucie.

Zadanie 9.

Bezwzględny wskazaniem do ułożenia chorego w pozycji wysokiej jest

- A. kaszel suchy.
- B. kaszel wilgotny.
- C. duszność wysiłkowa.
- D. duszność spoczynkowa.

Zadanie 10.

Który z wymienionych stanów chorobowych uważa się za bezwzględne przeciwwskazanie do zastosowania ciepła?

- A. Zapalenie gardła o nieznannej przyczynie.
- B. Zapalenie stawów o nieznannej przyczynie.
- C. Ostry ból w jamie brzusznej o nieznannej przyczynie.
- D. Ostry ból w okolicy kręgosłupa o nieznannej przyczynie.

Zadanie 11.

Wskaż najwłaściwsze miejsce do wykonania przez opiekuna medycznego kąpieli u starszej osoby, sprawnej ruchowo.

- A. Fotel.
- B. Łóżko.
- C. Wanna.
- D. Prysznic.

Zadanie 12.

Temperatura pomieszczenia do kąpieli pacjenta w wannie powinna wynosić co najmniej

- A. 19 °C
- B. 22 °C
- C. 23 °C
- D. 24 °C

Zadanie 13.

Ułożenie pacjenta, który ma trudności w samodzielnej zmianie pozycji ciała, należy zmieniać przynajmniej co

- A. 1 godzinę.
- B. 2 godziny.
- C. 3 godziny.
- D. 4 godziny.

Zadanie 14.

W oddziale urazowym przebywa chory z powodu złamania miednicy. Z jakiej czynności powinien zrezygnować opiekun medyczny przy sianiu łóżka?

- A. Obracania na boki.
- B. Naciągnięcia prześcieradła.
- C. Wyjęcia poduszki spod głowy.
- D. Założenia dodatkowego koca na nogi.

Zadanie 15.

Chory przebywa w oddziale ortopedycznym po wypadku komunikacyjnym. Ma zalecone leżenie w łóżku w pozycji płaskiej, bez możliwości obracania się na bok. Jaki sprzęt najlepiej użyć do podawania napojów?

- A. Łyżkę.
- B. Słomkę.
- C. Butelkę.
- D. Pojniczek.

Zadanie 16.

Chorej leżącej należy wykonać całkowitą zmianę bielizny pościelowej. Ustal kolejność zmiany bielizny pościelowej.

- A. Zmiana poszewek, prześcieradła, podkładu gumowego, płóciennego, poszwy.
- B. Zmiana poszewek, prześcieradła, podkładu płóciennego, gumowego, poszwy.
- C. Zmiana poszewek, podkładu gumowego, płóciennego, prześcieradła, poszwy.
- D. Zmiana poszewek, podkładu płóciennego, prześcieradła, podkładu gumowego, poszwy.

Zadanie 17.

Wskaż prawidłową kolejność czynności przy myciu całego ciała w łóżku.

- A. Mycie zębów, twarzy, oczu, uszu, klatki piersiowej, kończyn górnych, brzucha, pleców i pośladków, kończyn dolnych, podmycie chorej.
- B. Mycie zębów, oczu, uszu, twarzy, klatki piersiowej, brzucha, kończyn górnych, pleców i pośladków, kończyn dolnych, podmycie chorej.
- C. Mycie zębów, oczu, twarzy, uszu, szyi, klatki piersiowej, kończyn górnych, brzucha, pleców i pośladków, kończyn dolnych, podmycie chorej.
- D. Mycie zębów, oczu, twarzy, uszu, szyi, klatki piersiowej, kończyn górnych, brzucha, pleców i pośladków, podmycie chorej, kończyn dolnych.

Zadanie 18.

Pacjentowi z niewydolnością krążenia należy wykonać mycie całego ciała w łóżku. Chory jest zdenerwowany pobytem na dużej sali, skrzepowany koniecznością korzystania z pomocy opiekuna medycznego i nie bardzo chce zgodzić się na wykonanie mycia. Wskaż najbardziej właściwy sposób postępowania opiekuna medycznego w takiej sytuacji.

- A. Zrezygnowanie z wykonania mycia całego ciała w łóżku.
- B. Poinformowanie o konieczności wykonania czynności higienicznych.
- C. Otoczenie łóżka parawanem i wykonanie częściowych czynności higienicznych.
- D. Uzyskanie zgody pacjenta na wykonanie zaplanowanych czynności higienicznych.

Zadanie 19.

Pacjentka lat 67, przebywa w oddziale wewnętrznym z powodu reumatoidalnego zapalenia stawów z deformacją rąk. Ma trudności z połykaniem tabletek oraz utrzymaniem ich w rękach. Wskaż sposób udzielenia pomocy w przyjmowaniu leków.

- A. Rozdrobnienie leku i podanie go z płynem.
- B. Podniesienie wezgłowia wyżej, podanie leku do ręki pacjentce.
- C. Podniesienie wezgłowia wyżej, rozdrobnienie leku i podanie go z płynem.
- D. Położenie tabletki na dłoni i podanie większej ilości płynu w czasie połykania.

Zadanie 20.

Pacjent po wypadku komunikacyjnym ma zalecone leżenie na plecach, bez możliwości zmiany pozycji. Które z podanych działań należy podjąć, aby w najwyższym stopniu zapobiec powstawaniu odleżyn?

- A. Podłożyć krążek pod pośladki i ochraniacze na pięty.
- B. Wykonać nacieranie i oklepywanie pleców, podłożyć kółko pod pośladki.
- C. Zastosować materac przeciwoleżynowy i wykonać nacieranie pleców i pośladków.
- D. Wykonywać nacieranie pleców co 2 godziny i zastosować kółka pod pośladki, pięty.

Zadanie 21.

Układając ciężko chorego w pozycji półwysokiej na plecach, głowę należy ułożyć

- A. lekko skrzyżowaną na bok.
- B. lekko odchyloną do tyłu.
- C. lekko pochyloną do przodu.
- D. w jednej linii z kręgosłupem.

Zadanie 22.

Chory z niedowładem po udarze mózgu został spionizowany przez rehabilitanta. Może chodzić przy asekuracji opiekuna medycznego. W jaki sposób opiekun powinien asekurować pacjenta?

- A. Stać z tyłu pacjenta.
- B. Podać rękę pacjentowi.
- C. Stać po stronie zdrowej.
- D. Stać po stronie niedowładu.

Zadanie 23.

W oddziale neurologii przebywa pacjent z powodu udaru mózgu. Ma porażoną jedną stronę ciała. Wskaż kolejność postępowania przy zmianie pozycji, z pozycji leżącej na wznak, na pozycję leżącą na zdrowym boku.

- A. Porażoną kończynę górną przesunąć w swoim kierunku, rękę położyć w okolicy łopatkowej i obrócić pacjenta.
- B. Zgiąć porażoną kończynę dolną, jedną rękę położyć w okolicy łopatkowej strony porażonej, drugą za pośladki i obrócić pacjenta.
- C. Porażoną kończynę górną przytrzymać swoją ręką i przenieść ją w swoim kierunku, drugą rękę położyć w okolicy łopatkowej i obrócić pacjenta.
- D. Porażoną kończynę dolną zgiąć w stawie kolanowym, porażoną kończynę górną przytrzymać ręką i przenieść w swoim kierunku, drugą rękę położyć w okolicy łopatkowej strony porażonej i obrócić pacjenta.

Zadanie 24.

W jakiej pozycji należy ułożyć chorego do karmienia przez zgłębnik?

- A. Bezpiecznej.
- B. Półsiedzącej.
- C. Poziomej na boku.
- D. Poziomej na plecach.

Zadanie 25.

Jaki sprzęt powinien zastosować opiekun dla pacjenta chodzącego w czasie kąpieli pod prysznicem, aby nie dopuścić do upadku?

- A. Folię.
- B. Krzesło.
- C. Podkład gumowy.
- D. Matę antypoślizgową.

Zadanie 26.

Opiekun medyczny podczas karmienia pacjenta zauważył owrzodzenie błony śluzowej jamy ustnej, suchą skórę na rękach, zasinienia po iniekcjach na przedramieniu, zniekształcenie stawów rąk i przygnębie. Jaką najistotniejszą informację o stanie zdrowia pacjenta należy przekazać pielęgniarce?

- A. Sucha skóra na rękach.
- B. Zniekształcone stawy rąk.
- C. Owrzodzenia błony śluzowej jamy ustnej.
- D. Zasinienia po iniekcjach na przedramieniu.

Zadanie 27.

W oddziale wewnętrznym przebywa pacjentka z powodu nadciśnienia. Otrzymała leki, które obniżyły ciśnienie tętnicze krwi do wartości prawidłowych. Rano opiekun wykonał u pacjentki pomiar ciśnienia, którego wartość wynosiła 170/90 mmHg. Opiekun powinien przekazać informacje pielęgniarce następującej treści:

- A. ciśnienie jest wysokie.
- B. ciśnienie jest w normie.
- C. ciśnienie nieznacznie podwyższone.
- D. ciśnienie utrzymuje się na stałym poziomie.

Zadanie 28.

Budny worek stomijny należy umieścić

- A. w czarnym worku.
- B. w niebieskim worku.
- C. w czerwonym worku.
- D. w czerwonym lub niebieskim worku.

Zadanie 29.

Pacjent po wypadku komunikacyjnym przebywa w oddziale chirurgii. Z powodu obrażeń nie może wykonywać czynności higienicznych. Opiekun medyczny przy wykonywaniu mycia ciała w łóżku, otoczył łóżko pacjenta parawanem. Zgodnie z prawem pacjenta, zapewnił prawo do

- A. kontaktu z osobami z zewnątrz.
- B. intymności i poszanowania godności.
- C. udostępnienia dokumentacji medycznej.
- D. dostępu do informacji o swoim stanie zdrowia.

Zadanie 30.

Przy wykonywaniu zmiany bielizny pościelowej opiekun poczuł nieprzyjemny zapach z ust pacjenta. Jak w tej sytuacji **nie powinien** postąpić opiekun?

- A. Zachęcić pacjenta do płukania jamy ustnej.
- B. Zachęcić pacjenta do częstszego mycia zębów.
- C. Zalecić pacjentowi mycie zębów po każdym posiłku.
- D. Zalecić pacjentowi mycie zębów przed każdym posiłkiem.

Zadanie 31.

Pacjent od kilku lat choruje na reumatoidalne zapalenie stawów. W okresie zaostrzenia choroby ma dolegliwości bólowe w stawach rąk i nóg, najchętniej przebywa w łóżku. Jakich zasad powinien przestrzegać opiekun przy układaniu pacjenta w łóżku?

- A. Ułożyć pacjenta w dowolnej pozycji.
- B. Ułożyć na nieodkształconym podłożu.
- C. Ułożyć w pozycji ochronnej i czynnościowej.
- D. Wykonywać jak najmniej ruchów w chorych stawach.

Zadanie 32.

Pacjent od 10 lat choruje na chorobę Parkinsona. Jest osobą leżącą. Ma trudności z utrzymaniem sztućców podczas posiłku, występują zaburzenia połykania. Wskaż sposób ułożenia pacjenta w łóżku w czasie posiłku.

- A. Pozycja siedząca z lekkim pochyleniem do przodu.
- B. Pozycja siedząca z opuszczonymi i podpartymi nogami.
- C. Pozycja na boku z głową lekko przygiętą do klatki piersiowej.
- D. Pozycja siedząca lub półsiedząca z głową lekko przygiętą do klatki piersiowej.

Zadanie 33.

Jaką czynność powinien wykonać opiekun u pacjentki po odebraniu basenu ze stolcem?

- A. Umyć basen.
- B. Podmyć chorą.
- C. Wypełnić dokumentację.
- D. Prześcielić łóżko i zmienić poszwę.

Zadanie 34.

Pacjentka ma zniekształcone stawy w obrębie ręki, przykurcze w stawach łokciowych. Jaki sprzęt ułatwi pacjentce samoobsługę?

- A. Podnośnik.
- B. Łatwoślizgi.
- C. Maty antypoślizgowe.
- D. Sztucze z pogrubioną rączką.

Zadanie 35.

Pacjent z chorobą Parkinsona chętnie spaceruje przy asekuracji opiekuna medycznego. Na jakie ułożenie ciała powinien zwrócić uwagę opiekun podczas chodzenia?

- A. Ułożenie stóp.
- B. Ułożenie głowy.
- C. Ułożenie stóp, kolan i rąk.
- D. Ułożenie stóp, rąk i głowy.

Zadanie 36.

Pacjentka lat 75, przebywa drugą dobę w oddziale wewnętrznym. Jest to pierwszy pobyt w szpitalu. Niechętnie mówi o sobie, płacze, chce wrócić do domu. Jakie działania może podjąć opiekun medyczny w celu ułatwienia adaptacji pacjentki do środowiska w placówce ochrony zdrowia?

- A. Poinformować pacjentkę o planowanych badaniach diagnostycznych.
- B. Poinformować pacjentkę o planowanych metodach leczenia.
- C. Zapewnić pacjentkę o stałej opiece personelu.
- D. Wyjaśnić pacjentce cel pobytu w szpitalu.

Zadanie 37.

Pacjent, który od 2 lat choruje na nadciśnienie, nie może często korzystać z poradni. Jak opiekun medyczny może pomóc pacjentowi w stałej kontroli ciśnienia tętniczego?

- A. Poprosić sąsiadów o pomoc.
- B. Zapewnić transport do poradni.
- C. Nauczyć pacjenta obsługi aparatu do pomiaru ciśnienia.
- D. Zawiadomić pielęgniarkę środowiskową o konieczności pomiarów.

Zadanie 38.

Starsza osoba od kilku dni przebywa w zakładzie opiekuńczym. Jest zagubiona, obawia się o swoje zdrowie. Nie utrzymuje kontaktu z rodziną. Jakie wsparcie jest potrzebne podopiecznemu?

- A. Materialne.
- B. Emocjonalne.
- C. Informacyjne.
- D. Instrumentalne.

Zadanie 39.

Która z czynności wykonywanych przez opiekuna pomaga chorej utrzymać aktywność ruchową?

- A. Nacieranie i oklepywanie.
- B. Toaleta całego ciała w łóżku.
- C. Zmiana bielizny pościelowej.
- D. Pomoc przy wstawaniu z łóżku.

Zadanie 40.

Pacjentka lat 70, choruje na chorobę zwyrodnieniową stawów kończyn górnych i dolnych. Ma trudności z przemieszczaniem się. Wskaż sprzęt, który pomoże pacjentce w przemieszczaniu się.

- A. Sprzęt ślizgowy.
- B. Wózek inwalidzki.
- C. Aparat ortopedyczny.
- D. Obuwie ortopedyczne.